

На основу чл. 39, 59. и 168. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), Скупштина града Бања Лука је, на 22. сједници, одржаној 24.4. и 25.4.2018. године, донијела

## СТАТУТ ГРАДА БАЊА ЛУКА

### I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

#### Члан 1.

Овим статутом уређују се подручје, сједиште, симболи Града Бања Лука, као јединице локалне самоуправе, послови, организација и рад органа Града, акти и финансирање, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња са другим јединицама локалне самоуправе, поступак за доношење и измену Статута и друга питања од локалног интереса.

#### Члан 2.

(1) Град Бања Лука је територијална јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: Град), у којој грађани задовољавају своје потребе и учествују у остваривању заједничких и општих интереса, непосредно и преко демократски изабраних представника.

(2) Град Бања Лука, има надлежности које су законом додијељене Општини.

(3) Органи Града, у складу са законом, управљају јавним пословима из своје надлежности у интересу локалног становништва.

#### Члан 3.

Подручје града Бања Лука обухвата територију града Бања Лука, са насељеним мјестима: Агино Село, Бања Лука, Барловци, Бастаси, Бистрица, Бочац, Борковићи, Бронзани Мајдан, Церици, Чокори, Дебељаци, Добрња, Драгочај, Дракулић, Дујаковци, Голеши, Поткозарје, Јагаре, Кмећани, Кола, Кола Доња, Крмине, Крупа на Врбасу, Куљани, Локвари, Лусићи, Љубачево, Мелина, Мотике, Обровац, Павићи, Павловац, Перван Доњи, Перван Горњи, Писквица, Понир, Пријаковци, Пријечани, Прњавор Мали, Радманићи, Радосавска, Рамићи, Рекавице, Славићка, Стратинска, Стричићи, Суботица, Шарговац, Шимићи, Шљивно, Верићи, Вилуси, Залужани и Зеленци.

#### Члан 4.

Сједиште Града је у Бањој Луци, Трг српских владара, број 1.

#### Члан 5.

- (1) Град има својство правног лица.
- (2) Град представља и заступа Градоначелник.

#### Члан 6.

(1) Град има симbole - грб и заставу, који симболишу историјско, културно и природно наслеђе Бањалуке.

(2) Грб Града користи се у три нивоа: као Мали, Средњи и Велики.

(3) Мали грб Града: На штиту, подијељено, горе у првом сребром и црним спојницама озидани камени бедем у чијем је средишту иста таква двоспратна кула лучно отворена пољем са по једним црно отвореним прозором на спратовима и са пирамidalним сребрним кровом са

наглашеном стрехом, и са обје стране те куле са по једном сребрном мањом једноспратном кулом са по једним прозором отвореним црно и кровом као што је описано, а долje сребрно са плавим суоченим кљуновима два чамца - дајака из бокова штита; преко свега таласаста плава греда изнад истог таквог пруга.

(4) Средњи грб Града: На штиту, подијељено, горе у првом сребром и црним спојницама озидани камени бедем у чијем је средишту иста таква двоспратна кула лучно отворена пољем са по једним црно отвореним прозором на спратовима и са пирамidalним сребрним кровом са наглашеном стрехом, и са обје стране те куле са по једном сребрном мањом једноспратном кулом са по једним прозором отвореним црно и кровом као што је описано, а долje сребрно са плавим суоченим кљуновима два чамца - дајака из бокова штита; преко свега таласаста плава греда изнад истог таквог пруга.

Штит крунисан златном каменом озиданом бедемском круном са четири видљива мерлона и дијадемом.

(5) Велики грб Града: Средњи грб Града окружен чуварима, и то: десно природна фигура Петра Коџића, одјевеног у тамносиви реденгот према моди с почетка 20. вијека, а лијево природна фигура бана Светислава Милосављевића одјевеног у фрак са припадајућим одликовањима и лентом. Оба чувара држе природни дрвени јарбол окован златом са кога се у поље вије квадратни стијег Републике Српске опшивен златним ресама (десно), односно Бање Луке (лијево). Стијег Бање Луке истовјетне је садржине као штит основног грба. Копља оба стијега овјенчана су златним трновим вијенцем. Постамент грба је руковет златног лишћа дивљег кестена (*Aesculus hippocastanum*) преплетеног са зеленим лиснатим гранчицама липе (*Tilia tomentosa*).

(6) Застава Града представља основни грб Града Бања Лука, без штита, који испуњава читаво поље заставе квадратног облика.

(7) Тачан изглед грба и заставе Града утврђује се изврником (еталоном), који доноси Градоначелник и чува се у Кабинету градоначелника.

#### Члан 7.

(1) Симболи Града истичу се на објектима и у службеним просторијама Града, предузећа, установа и других организација чији је оснивач Град.

(2) Симболи Града истичу се и употребљавају у складу са Одлуком о употреби симбола Града коју доноси Скупштина Града.

#### Члан 8.

Градоначелник у свечаним и протоколарним приликама носи посебна обиљежја, односно знамење Града (инсигнија), чији изглед и садржај прописује Скупштина Града, у складу са законом и другим прописима.

#### Члан 9.

- (1) Град има празник.
- (2) Празник Града је 22. априла.

#### Члан 10.

(1) Органи Града имају печате које користе у вршењу послова из њиховог дјелокруга рада.

(2) Печатом се потврђује аутентичност јавне исправе и другог акта којим органи Града одлучују или службено кореспондирају и комуницирају са другим органима, правним лицима и грађанима.

(3) Садржина текста, облик печата, број печата, њихова употреба, чување и уништавање уређују се актима органа Града, у складу са законом.

## Члан 11.

(1) Град установљава и додјељује награде и признања.

(2) Врсте награда и признања, критеријуми и поступак за додјељивање утврђују се посебном одлуком Скупштине Града.

## Члан 12.

(1) У Граду, грађани остварују људска права и слободе, која су им гарантована међународним актима, Уставом и законом, без дискриминације по било којој основи. Свако има право приступа свим јавним институцијама и објектима у Граду, право да се слободно креће и одређује своје место пребивалишта и боравка, право пословања или рада на цијелој територији града, право да продаје и купује покретну и непокретну имовину, у складу са законом.

(2) Град у оквиру својих надлежности обезбеђује остваривање, заштиту и унапређење људских права и слобода грађана и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина у складу са законом.

(3) Град подстиче активности и пружа помоћ удружењима грађана чија дјелатност је од интереса за град.

(4) Град у оквиру своје надлежности обезбеђује, подстиче и унапређује равноправност полова и остваривање једнаких могућности.

(5) Сви грађани могу равноправно учествовати у вршењу јавних послова, у складу са законом.

## Члан 13.

(1) Службени језици су: језик српског народа, језик бошњачког народа и језик хрватског народа.

(2) Службена писма су ћирилица и латиница.

## Члан 14.

(1) Град обезбеђује пропорционалну заступљеност конститутивних народа и група осталих у органима Града, а на основу резултата посљедњег пописа становништва.

(2) Примјена принципа пропорционалне заступљености конститутивних народа и група осталих из става 1. овог члана обезбиједиће се одлукама и другим актима органа Града, у складу са законом.

## II – ПОСЛОВИ ГРАДА

## Члан 15.

(1) Послови Града обухватају послове из самосталне надлежности и послове пренесене посебним законом.

(2) Послови из самосталне надлежности Града обухватају послове из области нормативне дјелатности, послове управљања Градом и послове на плану пружања услуга.

(3) Град има право да се бави и свим другим питањима од локалног интереса, која нису искључена из његове надлежности, нити су додијељена неком другом нивоу власти.

## 1. Самостални послови

## Члан 16.

Град у области организовања рада и управљања Градом има сљедеће надлежности:

1) Усвајање стратегије, односно програма развоја Града;

2) Усвајање стратешких и спроведених докумената просторног уређења за подручје Града;

3) Доношење буџета и финансијских извјештаја буџета;

4) Уређење и обезбеђење коришћења грађевинског земљишта и пословног простора;

5) Организовање комуналне полиције;

6) Послове инспекцијског надзора, у складу са законом;

7) Организовање послова локалног економског развоја;

8) Управљање и располагање имовином Града;

9) Оснивање и уређење Градске управе;

10) Вршење имовинско-правних послова, у складу са законом;

11) Наплату, контролу наплате и принудну наплату прихода Града, у складу са законом;

12) Послове правног заступања Града, у складу са законом;

13) Послове евидентија о лицима која су регулисала војну обавезу;

14) Доношење програма мјера за постизање равноправности полова и

15) Обезбеђивање извршавања закона и других прописа чије је извршење повјерено Граду.

## Члан 17.

Град у области пружања услуга има сљедеће надлежности:

1) Обављање специфичних функција у области културе, образовања, спорта, здравства и социјалне заштите, цивилне заштите, информација, занатства, туризма, угоститељства и заштите животне средине;

2) Уређење и обезбеђење обављања комуналних дјелатности: производња и испорука воде, гаса, топлотне енергије, јавни превоз лица у градском и приградском саобраћају, пречишћавање и одводњавање отпадних вода, погребна дјелатност, одржавање, уређивање и опремање јавних зелених и рекреационих површина, одржавање јавних саобраћајних површина у насељеним мјестима, одвођење атмосферских вода и других вода са јавних површина, чишћење јавних површина у насељеним мјестима и друге комуналне дјелатности, у складу са законом;

3) Оснивање привредних друштава, установа и других организација ради пружања услуга из надлежности Града, уређење њихове организације и управљање и

4) Уређивање и обезбеђивање изградње, одржавање и коришћења јавних објеката и комуналне инфраструктуре за обављање функција Града.

## Члан 18.

Град у области просторног планирања и грађења има сљедеће надлежности:

1) Усвајање докумената просторног уређења и обезбеђивање њиховог спровођења;

2) Праћење стања уређења простора и насеља на својој територији;

3) Издавање локацијских услова, грађевинских дозвола и употребних дозвола, у складу са надлежностима прописаним посебним законом;

4) Обезбеђивање коришћења грађевинског земљишта, давање грађевинског земљишта на коришћење, утврђивање накнаде за уређивање и коришћење грађевинског земљишта и бригу о његовом уређивању, унапређивању и заштити;

5) Обезбеђивање услова за уређење насеља и коришћење јавних и других површина, одређивање простора за паркирање и уређивање услова и начин њиховог коришћења и управљања, уређивање начина одлагања

комуналног отпада и одређивање подручја на којима се могу обављати одређене врсте пословних дјелатности;

6) Обезбеђивање услова и одређивање начина изградње, односно постављање и уклањање објекта на јавним површинама у насељеним мјестима и на неизграђеном грађевинском земљишту и одређивање услова за уклањање објекта који представљају непосредну опасност за живот и здравље људи, за сусједне објекте и безбедност саобраћаја и

7) Друге надлежности у складу са законом.

## Члан 19.

Град у области стамбено-комуналних дјелатности има слједеће надлежности:

1) Прописује правила одржавања реда у зградама;

2) Одлучује о увођењу посебне накнаде за етажне власнике, под условима прописаним посебним законом, ради обезбеђења средстава за радове хитних интервенција у зградама;

3) Прописује услове и обезбеђује надзор над одржавањем зграда;

4) Одређује висину закупнице за коришћење станове којима управља, те висину закупнице за државне станове на свом подручју под условима прописаним законом којим је уређено њихово коришћење;

5) Одлучује о организовању послова одржавања зграда којима управља, висини накнаде за закуп и утврђује критеријуме и начине плаћања трошкова одржавања пословних просторија и станове у којима се обавља пословна дјелатност;

6) Обезбеђује поступак исељења бесправно усљедених лица из државних станове и заједничких просторија у зградама и обавља и друге законом утврђене послове у области станововања;

7) Обезбеђује обављање комуналних дјелатности, организационих, материјалних и других услова за изградњу и одржавање комуналних објекта и комуналне инфраструктуре;

8) Доноси програм заједничке комуналне потрошње;

9) Обезбеђује локације и услове за изградњу и одржавање гробала и одређује услове и начине сахрањивања, као и начине организовања тих послова;

10) Обезбеђује услове за изградњу и одржавање улица и тргова, локалних путева, сеоских, пољских и других некатегорисаних путева, уређује и обезбеђује управљање тим путевима и улицама и одобрава њихову изградњу;

11) Обезбеђује спровођење превентивних и других мјера и активности у области безбедности саобраћаја;

12) Обезбеђује организацију и начин обављања јавног превоза путника који се обавља на подручју града и аутотакси превоза;

13) Обезбеђује надзор над обављањем комуналних дјелатности и инспекциски надзор и

14) Друге надлежности у складу са законом.

## Члан 20.

У области културе, Град има слједеће надлежности:

1) Обезбеђује заштиту културних добара, осим културних добара која су законом утврђена као добра од значаја за Републику Српску односно Босну и Херцеговину;

2) Обезбеђује заштиту и одржавање споменика и спомен-обиљежја од значаја за културно-историјску традицију, ако њихова заштита и одржавање нису уређени другим прописима;

3) Организује манифестације и обиљежавање јубилеја у области културе од значаја за град и развој културно-умјетничког аматеризма у Граду;

4) Обезбеђује услове за прикупљање, обраду, чување и давање на коришћење књига и других публикација и услове за рад библиотека чији је оснивач Град;

5) Обезбеђује изградњу, реконструкцију и одржавање објекта институција културе у граду, чији је оснивач Град;

6) Обезбеђује услове за истраживање, прикупљање, обраду, чување, заштиту и презентацију музејске грађе и друге услове за рад музејских установа чији је оснивач, у складу са законом и

7) Друге надлежности из области културе, у складу са законом.

## Члан 21.

(1) Град у области основног, средњег и високог образовања има слједеће надлежности:

1) Предлаже број и просторни распоред основних школа на територији Града;

2) Предлаже уписна подручја за основне школе на територији Града;

3) Именује чланове школских одбора, у име Града;

4) Обезбеђује средства за такмичење ученика основних школа на општинском нивоу и трошкове учешћа ученика са подручја општине на регионалном нивоу,

5) Може обезбиједити дио средстава за изградњу, опремање и инвестиционо одржавање основних школа;

6) Обезбеђује средства за подмирење материјалних трошкова средњег образовања, средства за текуће и инвестиционо одржавање објекта средњег образовања;

7) Обезбеђује средства и прописује услове за стипендирање ученика и студената;

8) Подстиче развој и посебним мјерама обезбеђује услове за рад са младим талентима и

9) Друге надлежности из области образовања, у складу са законом.

(2) У области предшколског васпитања и образовања, Град оснива предшколске установе, учествује у финансирању предшколског васпитања и образовања и обавља друге послове, у складу са законом и овим статутом.

## Члан 22.

Град у области здравствене заштите становништва има слједеће надлежности:

1) Унапређење и очување здравља становништва те превенција и отклањање здравствених посљедица проузрокованих епидемијама, елементарним и другим непогодама и ванредним приликама, у сарадњи са другим надлежним институцијама;

2) Обезбеђује спровођење мјера превентивне и примарне здравствене заштите становништва;

3) Предлаже план мреже здравствених установа на свом подручју;

4) Организује спровођење систематске и превентивне дезинсекције и дератизације за своје подручје у складу са програмом мјера систематске и превентивне дезинсекције и дератизације и годишњим планом систематске и превентивне дезинсекције и дератизације, финансира трошкове спровођења систематске и превентивне дезинсекције и дератизације на јавним мјестима;

5) Прати здравствено стање становништва и епидемиолошку ситуацију на подручју Града и предузима мјере за њихово унапређивање;

6) Обезбеђује организационе и друге услове за преглед умрлих лица, за стручно утврђивање времена и узрока смрти изван здравствене установе, организује и финансира послове мртвозорства;

7) Обезбеђује додатна средства за остваривање здравствене заштите која су преко утврђених вриједности стандарда и норматива из обавезног здравственог осигурања;

8) Обезбеђује средства за спровођење вакцинације и збрињавање оболелих од болести зависности, у складу са законом;

9) Обезбеђује средства за покривање трошкова здравствене заштите социјално угрожених категорија становништва, у складу са могућностима;

10) Оснива Одбор за здравље и

11) Друге надлежности из области здравствене заштите становништва, у складу са законом.

### Члан 23.

Град у области заштите права бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата има следеће надлежности:

1) Утврђује статус и права бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата, у складу са законом;

2) Обезбеђује средства за побољшање материјалног положаја бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата, у складу са расположивим средствима;

3) Уређује и обезбеђује рјешавање стамбених потреба бораца, војних инвалида, породица погинулих и несталих бораца и цивилних жртава рата, у складу са законом и

4) Друге надлежности из области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних жртава рата, у складу са законом.

### Члан 24.

Град у области социјалне заштите има следеће надлежности:

1) Прати социјалне потребе грађана, породица и појединачних угрожених група и сагласно њима дефинише политику проширене социјалне заштите на свом подручју;

2) Доноси градски програм развоја социјалне заштите и подстиче развој социјално заштитних програма у Граду;

3) Ствара услове за квалитетно пружање социјалних услуга грађанима (услуге дјеци, старијима, онеспособљенима, породицама са проблемима и другим социјално угроженим лицима);

4) Оснива Центар за социјални рад и обезбеђује кадровске, просторне, финансијске и техничке услове за његов рад;

5) Прати социјалне потребе грађана, обезбеђује равноправне услове лица са инвалидитетом, утврђује програме побољшања квалитета живота ових лица, њихових породица и других угрожених група, дефинише политику проширене социјалне заштите на подручју Града;

6) Прати и помаже рад социјално хуманитарних организација и грађана у обављању хуманитарне дјелатности;

7) Обезбеђује финансијска средства за остваривање права из области социјалне заштите у складу са законом;

8) Развија и друге специфичне садржаје, у складу са потребама и могућностима у социјалној заштити и

9) Друге надлежности из области социјалне заштите, у складу са законом.

### Члан 25.

Град у области друштвене бриге о дјеци и омладини има следеће надлежности:

1) Обезбеђује услове за боравак дјеце у предшколским установама, предшколско васпитање и образовање, превентивну здравствену заштиту дјеце предшколског узраста, боравак дјеце у предшколским установама у складу са законом, одмор и рекреацију дјеце до 15 година у дјечјим одмаралиштима, регресирање трошкова боравка дјеце у предшколским установама, одмор и рекреацију дјеце;

2) Обезбеђује услове за одржавање, изградњу, опремање и осавремењавање објеката установа друштвене бриге о дјеци и омладини чији је оснивач и услова за рад тих установа, којима се обезбеђује остваривање права у овој области из надлежности Града;

3) Обезбеђује координацију активности органа, установа и других институција у области друштвене бриге о дјеци;

4) Доноси омладинску политику и годишњи акциони план спровођења омладинске политике за подручје Града;

5) Води регистар омладинских организација које имају сједиште на подручју Града;

6) Ради на побољшању улоге и статуса младих на свом подручју, те у том смислу доноси и реализује документе који доприносе стварању услова за омладинско организовање и бригу о омладини;

7) Планира и обезбеђује услове за рад омладинских савјета и учествује у финансирању програма и пројекта који доприносе спровођењу омладинске политике на нивоу Града;

8) Обезбеђује приступачне и прилагођене објекте и услове у којима млади могу да изразе и покажу своје креативне способности, као и да обављају омладинске активности на основу утврђених критеријума и

9) Друге надлежности из области друштвене бриге о дјеци и омладини, у складу са законом.

### Члан 26.

Град у области спорта и физичке културе има следеће надлежности:

1) Обезбеђује услове за развој и унапређивање спорта и физичке културе;

2) Обезбеђује услове за изградњу, одржавање и коришћење спортских објеката и објеката за рекреацију;

3) Обезбеђује услове и издаје сагласност за организацију и одржавање спортских такмичења и манифестација од значаја за Град;

4) Обезбеђује услове за развој и унапређивање аматерског спорта;

5) Обезбеђује посебне услове за повећање квантитета и квалитета рада са младим спортским талентима;

6) Обезбеђује и усмјерава реализацију школских и студенских спортских такмичења;

7) Обезбеђује посебне услове за изградњу, одржавање и коришћење спортских објеката и објеката за рекреацију као и услове за развој и унапређивање спорта особа са инвалидитетом

8) Друге надлежности из области спорта и физичке културе, у складу са законом.

### Члан 27.

Град у области туризма, угоститељства, занатства и трговине има следеће надлежности:

1) Обезбеђује услове за развој туризма, туристичких мјеста и развој и унапређивање комуналних, спортско-рекреативних и других дјелатности које доприносе развоју туризма;

2) Утврђује висину боравишне таксе;

3) Обезбеђује услове за развој туристичко-информативне и пропагандне дјелатности;

4) Обезбеђује услове за развој и унапређивање угоститељства, прописује радно вријеме и врши категоризацију угоститељских објеката у складу са законом;

5) Обезбеђује услове за развој и унапређивање занатства, домаће радиности и трговине, подстиче развој дефицитарних заната, у складу са интересима и потребама грађана и

6) Друге надлежности из ових области, у складу са законом.

## Члан 28.

Град у области привреде, предузетништва и пољопривреде има сљедеће надлежности:

1) Предузима опште мјере за стварање повољног пословног амбијента за развој привредних дјелатности и предузетништва, као и побољшање општих услова привређивања и инвестирања у привреди, у складу са прописима;

2) Прибавља, уређује, опрема и прометује грађевинско земљиште намјењено за развој привредних дјелатности и предузетништва, односно изградњу привредних капацитета, у складу са прописима;

3) Доноси програм и предузима мјере за подстицај развоја малих и средњих предузећа, у складу са законом;

4) Обезбеђује адекватну информисаност привредника и предузетника о поступку и условима за оснивање и рад малих и средњих предузећа и предузетничких радњи;

5) Успоставља и води регистар предузетника;

6) Утврђује програм коришћења средстава прикупљених на основу промјене намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе и прикупљене закупнине за пољопривредна земљишта у својини Републике Српске, однакнаде за претварање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе;

7) Доноси програм коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње;

8) Даје мишљење за шумско-привредни основ за шуме у својини Републике Српске и израђује шумско-привредни основ за шуме у приватној својини;

9) Доноси програм коришћења средстава прикупљених однакнаде по основу продаје шумских дрвних сортимената;

10) Доноси програм здравствене заштите животиња на подручју Града;

11) Обавља послове евидентије о квалитету стоке, одабраним мушким приплодним грлима, прописује услове и начине држања пчела и постављања пчелињака и одређује подручја за селекцију пчела и

12) Друге надлежности из ових области, у складу са законом.

## Члан 29.

У области заштите природних добара и животне средине, Град обавља сљедеће послове:

1) Усваја основе заштите, коришћења и унапређивања пољопривредног земљишта, и брине се о њиховом спровођењу;

2) Одређује ерозивна подручја и прописује противерозивне мјере;

3) Обезбеђује услове коришћења и начин управљања природним језерима, изворима, јавним бунарима и јавним чесмама и брине се о њиховој заштити, те ствара опште услове за очување чистоће обала ријека, језера и канала;

4) Обезбеђује очување природних вриједности на свом подручју и доноси акт о проглашењу заштићеног подручја;

5) Проглашава заштићеним споменик природе и заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса и управља истим, у складу са прописом који регулише заштиту природе;

6) Обезбеђује услове за очување, коришћење и унапређивање подручја са природним љековитим својствима и управља подручјима са природним љековитим својствима на којима је успостављен посебан режим заштите;

7) Обезбеђује услове и начине изградње и одржавања водовода у сеоским насељима, њихово коришћење и утврђује санитарно-техничке услове за испуштање отпадних вода;

8) Одређује водопривредне услове, издаје водопривредне сагласности и водопривредне дозволе за објекте и радове одређене законом;

9) Прописује и предузима дугорочне мјере и активности на плану заштите животне средине које су од интереса за Град, тако што обезбеђује чистоћу животне средине на подручју Града; врши дренажу бујичних вода, прикупљање и пречишћавање на подручју Града; врши адекватно третирање отпадних вода на територији Града; врши заштиту од буке, вибрација и загађености ваздуха, насталих као последица обављања одређених дјелатности и врши њихово мјерење; управља зеленим површинама и заштићеним природним подручјима;

10) Доноси локални план заштите животне средине и планове управљања отпадом, у складу са законом;

11) Прописује граничне вриједности емисије за поједине штетне и опасне материје у случајевима утврђеним законом;

12) Брине се о побољшању квалитета ваздуха и санацији за подручја са угроженим квалитетом ваздуха и предузима одговарајуће мјере;

13) Доноси план квалитета ваздуха и предузима друге мјере, у складу са законом и објављује податке о стању квалитета ваздуха;

14) Издаје пољопривредне сагласности за промјену намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе;

15) Спроводи поступак давања у закуп пољопривредног земљишта у својини Републике уз сагласност надлежног министарства;

16) Даје у закуп непокретности које су у складу са законом пренесене на Град;

17) Одређује и обезбеђује одређене услове за држање и заштиту домаћих животиња и утврђује мјере за њихово организовано и нешкодљиво уклањање, обезбеђује услове карантине за животиње у унутрашњем промету;

18) Успоставља и води катастар пчелиње паше и фенолошке карте;

19) Обезбеђује вршење инспекцијског надзора из области заштите животне средине;

20) Остварује сарадњу са другим јединицама локалне самоуправе, на плану заштите и унапређивања животне средине и

21) Обавља и друге послове из области заштите природних добара и животне средине, у складу са законом.

## Члан 30.

Град обезбеђује информисање и јавно обавјештавање о питањима од значаја за живот и рад грађана, а нарочито:

1) Редовно објављује одлуке Скупштине Града и Градоначелника и друга акта у Службеном гласнику Града Бања Лука, на интернет страници Града и на огласним таблама Градске управе;

2) Обезбеђује и организује континуирано обављање послова информисања;

3) Омогућава представницима медија, удружењима грађана и другим заинтересованим лицима увид у документа органа Града, у складу са законом;

4) Обезбеђује одржавање конференција за штампу и друге видове обавјештавања јавности посредством медија;

5) Обезбеђује и успоставља пунктове за информисање грађана;

6) Организује и одржава службену интернет страницу Града;

7) Организује посебан систем обавјештавања у случају елементарних непогода, епидемија или других ситуација опасних по живот, здравље и имовину становништва и

8) На друге начине развија и унапређује систем информисања и јавног обавјештавања.

### **Члан 31.**

Град у области заштите и спасавања грађана и материјалних добара од елементарних непогода и других несрећа обавља сљедеће послове:

- 1) Усваја процјену могуће угрожености од елементарне непогоде и друге несреће;
- 2) Одређује превентивне мјере за случај непосредне опасности од елементарних непогода и других несрећа;
- 3) Доноси одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања и обезбеђује њено спровођење у складу са јединственим системом заштите и спасавања у Републици Српској;
- 4) Доноси програм развоја цивилне заштите у области заштите и спасавања;
- 5) Организује и врши послове у вези са заштитом од пожара, у складу са законом;
- 6) Доноси план заштите од пожара за подручје Града;
- 7) Планира и утврђује изворе финансирања и извршавања задатака цивилне заштите и заштите од пожара;
- 8) Оснива штаб за ванредне ситуације и јединице цивилне заштите;
- 9) Разматра стање у области заштите и спасавања;
- 10) Спроводи мјере заштите од пожара, у складу са законом и планом заштите од пожара;
- 11) Одређује мјере за ублажавање и отклањање непосредних посљедица када наступи елементарна непогода и друга несрећа и
- 12) Обавља и друге послове из области заштите и спасавања, у складу са законом.

### **Члан 32.**

(1) Град у области опште управе има сљедеће надлежности:

- 1) Обезбеђује и организује вођење матичних књига рођених, вјенчаних и умрлих и рјешавање у првостепеном управном поступку у области матичних књига и грађанских стања;
- 2) Обезбеђује вођење евиденције о држављанима Републике Српске - Босне и Херцеговине и издавање ујеренja из ове евиденције;
- 3) Организује службу за пружање правне помоћи грађанима;
- 4) Организује овјеру потписа, преписа и рукописа, у складу са законом;
- 5) Организује послове пријемне канцеларије, писарнице и архиве и
- 6) Друге надлежности утврђене законом и актима органа Града.

(2) Обављање одређених послова из области опште праве може се организовати у мјесним канцеларијама, у складу са законом, овим статутом и актима органа Града.

### **Члан 33.**

(1) Град организује службу за пружање правне помоћи грађанима на свом подручју ради заштите и остваривања њихових права и интереса на подручју Града.

(2) Служба правне помоћи израђује поднеске и даје правне савјете грађанима у свим правним поступцима, осим у поступцима кривичне и прекрајне одговорности, оснивања и престанка рада привредних друштава и предузетничких радњи.

(3) Служба правне помоћи не може се бавити правним заступањем странака пред судовима, државним и другим органима, фондовима и другим организацијама.

(4) Одлуку о висини накнаде за услуге пружања правне помоћи грађанима доноси Скупштина Града.

(5) Организација и послови службе правне помоћи уређују се актом којим се уређује организација Градске управе.

### **Члан 34.**

Град обезбеђује простор и услове за рад посланичке канцеларије за све посланике изабране са овог подручја у Народну скупштину Републике Српске и Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине.

### **2. Пренесени послови**

### **Члан 35.**

(1) Град обавља послове републичке управе када се законом пренесу у његову надлежност.

(2) Преношење послова републичке управе на Град прати додјела финансијских средстава и обезбеђење других потребних услова за њихово ефикасно извршавање.

## **III ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАДА И РАД ОРГАНА**

### **Члан 36.**

Органи града су:

- 1) Скупштина Града и
- 2) Градоначелник.

### **Члан 37.**

Функционери Града су:

- 1) Градоначелник;
- 2) Замјеник градоначелника;
- 3) Предсједник Скупштине и
- 4) Један или два потпредсједника Скупштине.

### **1) Скупштина Града**

### **Члан 38.**

(1) Скупштина Града је представничко тијело грађана града и орган одлучивања и креирања политike Града.

(2) У смислу овог закона, Скупштина има сљедеће надлежности:

- 1) Доноси статут;
- 2) Доноси одлуке и друге опште акте и даје њихово аутентично тумачење;
- 3) Доноси budget;
- 4) Усваја финансијске извјештаје;
- 5) Доноси планове и програме развоја јединице локалне самоуправе, план локалног економског развоја, план инвестирања и план капиталних улагања;
- 6) Доноси стратешке документе просторног уређења за подручје јединице локалне самоуправе;
- 7) Доноси програм уређења грађевинског земљишта;
- 8) Доноси спроведбене документе просторног уређења за подручје јединице локалне самоуправе;
- 9) Доноси одлуке и друга општа акта о обављању функција из области културе, образовања, спорта, здравства, социјалне заштите, информација, занатства, туризма, угоститељства и заштите животне средине;
- 10) Доноси одлуке о комуналним таксама и другим јавним приходима, када је овлашћена законом;

11) Даје сагласност на цијену комуналне услуге;

12) Доноси одлуке и друга општа акта о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања и врши и друге послове из области заштите и спасавања у складу са законом;

- 13) Доноси одлуке о прибављању, управљању и располагању имовином јединице локалне самоуправе;
- 14) Доноси одлуку о одређивању назива улица, тргова и дијелова насељених мјеста;
- 15) Доноси одлуку о проглашењу празника јединице локалне самоуправе;
- 16) Доноси одлуку о употреби симбола јединице локалне самоуправе;
- 17) Доноси одлуку о чланству јединице локалне самоуправе у Савезу општина и градова и о удружијању у друге савезе и организације;
- 18) Доноси план коришћења јавних површина;
- 19) Доноси одлуку о проглашењу почасних грађана и уређује права и обавезе из те одлуке;
- 20) Доноси одлуку о наградама и признањима;
- 21) Бира и разрјешава предсједника Скупштине, једног или два потпредсједника Скупштине, замјеника градоначелника (у даљем тексту: замјеник) и чланове сталних и повремених радних тијела Скупштине, именује и разрјешава секретара Скупштине и начелника Одјељења, односно Службе и врши избор, именовања и разрјешења на другим позицијама у складу са законом;
- 22) Формира Стручну службу за потребе Скупштине и њених радних тијела;
- 23) Оснива Одбор за жалбе јединице локалне самоуправе и разматра извјештај о раду Одбора;
- 24) Покреће иницијативу за територијалну промјену и промјену назива јединице локалне самоуправе и насељеног мјesta;
- 25) Доноси одлуку о задужењу јединице локалне самоуправе;
- 26) Усваја Пословник о раду (у даљем тексту: Пословник);
- 27) Усваја Етички кодекс Скупштине;
- 28) Разматра годишњи извјештај о раду Градоначелника и заузима свој став;
- 29) Разматра информације о стању јавног реда и мира, безbjедnosti грађана и имовине на подручју јединице локалне самоуправе;
- 30) Одлучује о покретању иницијативе за опозив Градоначелника, у складу са законом којим се уређује избор Градоначелника, односно начелника општине;
- 31) Разматра извјештај Градоначелника о раду у органима предuzeћа која обављају комуналне дјелатности;
- 32) Одлучује о располагању капиталом у предuzeћима која обављају комуналне дјелатности, а који је у својини јединице локалне самоуправе;
- 33) Именује и разрјешава директора и управни одбор установе, чији је оснивач или сусобнавач јединица локалне самоуправе, у складу са законом;
- 34) Оснива привредна друштва, установе и предuzeћа комуналних и других дјелатности за обављање послова од интереса за јединицу локалне самоуправе, којима управља у складу са законом;
- 35) Расписује јавни зајам и самодопринос;
- 36) Расписује референдум, у складу са законом и
- 37) Врши и друге послове утврђене законом и Статутом.

### Члан 39.

(1) Скупштина Града има 31 одборника.

(2) Припадницима свих националних мањина гарантује се једно мјесто у Скупштини Града Бања Лука

(3) Одборници Скупштине Града бирају се на непосредним изборима, на период од 4 године, у складу с изборним прописима.

### Члан 40.

(1) Одборник своју дужност врши у складу са законом, овим статутом, Пословником о раду Скупштине и Етичким кодексом Скупштине Града.

(2) Скупштина Града доније посебну одлуку којом се утврђује право на одборничку накнаду, висина одборничке накнаде, као и случајеви у којим одборник нема право на одборничку накнаду.

### Члан 41.

(1) Скупштина Града доноси одлуке о питањима из своје надлежности - већином гласова од укупног броја одборника, на начин регулисан Пословником.

(2) На првој сједници новоизабране Скупштине политички субјекти обавјештавају предсједавајућег о броју одборника у Скупштини који чине скупштинску већину, достављањем овјерених потписа одборника који чине ту већину.

(3) Ако се у току трајања мандата Скупштине промијени скупштинска већина, одборници који чине ту већину, дужни су да предсједнику Скупштине доставе обавјештење са овјереним потписом одборника који чине ту већину.

(4) Овјера потписа из ст. 2. и 3. овог члана врши се у складу са законом којим се уређује овјера потписа, рукописа и преписа.

### Члан 42.

Скупштина Града има предсједника, једног или два потпредсједника и секретара, које бира на временски период трајања мандата Скупштине.

### Члан 43.

(1) Предсједник и један или два потпредсједника Скупштине бирају се, из реда одборника, већином гласова, од укупног броја одборника у складу са законом.

(2) Скупштина има једног или два потпредсједника који нису из реда истог конститутивног народа, односно групе осталих.

### Члан 44.

(1) Предсједник Скупштине Града заступа и представља Скупштину Града, сазива сједнице Скупштине и њима предсједава.

(2) Предсједник Скупштине Града обавља своју дужност са статусом запосленог лица, по основу рјешења о раду, које доноси Комисија за избор и именовање, на мандатни период утврђен изборним прописима.

(3) Права и дужности предсједника Скупштине утврђени су законом и Пословником Скупштине Града.

### Члан 45.

(1) Потпредсједник Скупштине своју дужност обавља са статусом запосленог лица по основу рјешења о раду, које доноси предсједник Скупштине, на мандатни период утврђен изборним прописима.

(2) Права и дужности потпредсједника Скупштине утврђени су законом и Пословником Скупштине Града.

### Члан 46.

Прва сједница Скупштине Града, у новом сазиву, одржаће се најкасније 30 дана од дана објављивања извјештаја надлежног органа за спровођење избора.

### Члан 47.

(1) Прву сједницу новоизабране Скупштине сазива предсједник Скупштине Града из претходног сазива, најкасније у року од 30 дана од дана објављивања извјештаја надлежног органа за спровођење избора.

(2) Ако је спријечен предсједник, односно потпредсједник Скупштине Града из претходног става, прву сједницу, ће сазвати најстарији одборник из претходног сазива.

(3) Ако прву сједницу Скупштине Града не сазов овлашћена лица из ст. 1 и 2. овог члана, сједницу ће сазвати натполовична већина одборника новог сазива.

(4) Првој сједници Скупштине Града до избора предсједника предсједава најстарији одборник новог сазива, коме у раду помажу два најмлађа одборника новог сазива који су из реда политичких странака које имају највећи број одборника у Скупштини Града.

(5) До избора предсједника Скупштине Града предсједавајући прве сједнице има сва права и дужности предсједника Скупштине у погледу сазивања и предсједавања сједницом.

#### Члан 48.

(1) Примопредаја дужности, службених аката и службеног печата између функционера који предаје дужност и новоизабраног функционера који прима дужност, врши се у службеним просторијама у којима функционер предаје, односно преузима дужност.

(2) Примопредаја дужности подразумијева подношење:

- 1) Извјештаја о обављању послова из дјелокруга органа;
- 2) Финансијског извјештаја и извјештаја о преузетим, а неизмиреним и неизвршеним обавезама;
- 3) Извјештаја о предметима и пројектима у току и
- 4) Предају затечених службених аката, печата и других списка и извјештаја од значаја за рад органа.

(3) Одредбе о примопредаји дужности сходно се примјењују и у случајевима примопредаје дужности, службених аката и службеног печата између именованих, односно постављених лица у јавним предузећима, јавним установама и другим организацијама чији је оснивач Град, као и између организација које престају да раде и новооснованих организација и служби Града.

(4) Одредбе о примопредаји дужности сходно се примјењују и у случајевима примопредаје дужности између именованих, односно постављених службеника на руковођећим радним мјестима, у складу са законом.

#### Члан 49.

(1) Примопредаја дужности обавља се најкасније у року од осам дана од дана ступања на снагу рјешења о избору, именовању или постављању.

(2) Примопредаја дужности након спроведених избора за органе Града обавља се најкасније у року од осам дана од дана потврде мандата органа надлежног за спровођење избора за Градоначелника, а за остale функционере Града у року од 15 дана од дана конституисања Скупштине односно избора на сједници Скупштине Града.

(3) Скупштина се сматра конституисаном избором предсједника Скупштине.

#### Члан 50.

(1) Примопредаја дужности: између функционера Града којима је истекао мандат и новоизабраних функционера Града, између именованих службеника на руковођећим пословима, именованих лица у јавним установама и предузећима чији је оснивач Град, као и између организација које престају да раде и новооснованих организација и служби Града, врши се у присуству

Комисије за примопредају дужности (у даљем тексту: Комисија).

(2) Скупштина Града именује Комисију на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

(3) Комисија има три члана од којих је један члан предсједник Комисије и сви имају замјенике.

(4) Када се примопредаја дужности врши између Градоначелника или између службеника на руковођећим радним мјестима, Комисија се именује из реда запослених у Градској управи.

(5) Када се примопредаја дужности врши између предсједника Скупштине, Комисију чине одборници у Скупштини.

(6) Када се примопредаја дужности врши између именованих лица јавних установа и предузећа, два члана Комисије су из реда запослених у Градској управи, а један члан је из реда запослених у јавном предузећу, јавној установи или другој организацији чији је оснивач Град.

(7) Секретар Скупштине, односно јавног предузећа, јавне установе или друге организације у којој се врши примопредаја дужности присуствује примопредаји и за потребе Комисије сачињава записник.

(8) Уколико Скупштина, односно јавно предузеће, јавна установа или друга организација нема секретара, записник сачињава предсједник Комисије.

#### Члан 51.

Записник о примопредаји дужности треба да садржи:

- 1) Мјесто, датум и правни основ примопредаје дужности;
- 2) Лично име и функцију лица које предаје дужност и лица које прима дужност;
- 3) Лична имена лица која присуствују примопредаји дужности;
- 4) Број и датум акта којим је формирана Комисија;
- 5) Попис и опште податке о службеним актима који су предмет примопредаје дужности, по годинама, врсти, количини и стању тих аката;
- 6) Број службених печата који су предмет примопредаје;
- 7) Лична имена чланова Комисије који потписују записник;
- 8) Напомене у вези са предметом примопредаје и
- 9) Потписе чланова Комисије и потписе свих овлашћених присутних лица.

#### Члан 52.

Пословником о раду Скупштине Града регулишу се питања која се односе на права и обавезе одборника, њихову одговорност, начин избора и разрјешења предсједника Скупштине Града и његова права и обавезе, начин и поступак именовања и разрјешења потпредсједника Скупштине Града и њихових права и обавеза, начин и поступак именовања и разрјешења замјеника градоначелника, начин избора секретара Скупштине Града - и његова права и дужности; поступак сазивања сједнице Скупштине Града, утврђивање резултата гласања, овлаштење предлагача сазивања сједнице - уколико је не сазове предсједник; поступак предлагаша и доношења општих аката, објављивање јавности о раду Скупштине Града, избор радних тијела Скупштине Града, њихов састав, надлежност и начин рада, програм рада Скупштине Града и начин вођења записника, као и друга питања од значаја за организацију и рад Скупштине Града.

#### Члан 53.

Распуштање Скупштине, именовање и рад привременог органа спроводи се у складу са законом.

#### Члан 54.

Функција одборника Скупштине Града неспоријава је са функцијом градоначелника, замјеника градоначелника, секретара Скупштине, запослених у Градској управи и у републичким органима управе и у другим случајевима утврђеним законом.

#### Члан 55.

Скупштина Града може образовати сталне комисије, одборе и савјете, друга стална и повремена радна тијела чији се састав, дјелокруг и начин рада уређује Пословником Скупштине Града, односно, одлуком о образовању.

#### Члан 56.

(1) Скупштина Града оснива Одбор за жалбе.

(2) Одбор за жалбе у складу са законом и другим прописима, одлучује у другом степену о жалбама учесника јавног конкурса у поступку запошљавања у Градској управи, о жалбама које се односе на статусна питања службеника, као и о другим жалбама утврђеним законом.

(3) Под статусним питањима службеника подразумијева се заснивање радног односа, премјештај, распоређивање, оцењивање, напредовање, дисциплинска одговорност и престанак радног односа.

(4) Одлуке одбора су коначне, а могу се преиспитивати од надлежног суда, у складу са законом.

#### Члан 57.

(1) Одбор за жалбе има предсједника и два члана које именује Скупштина Града након спроведеног јавног конкурса, на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

(2) Предсједник и чланови Одбора за жалбе имају право на накнаду за рад, чија се висина утврђује одлуком Скупштине.

(3) Одбор за жалбе о свом раду подноси извјештај Скупштини Града најмање једанпут годишње.

#### Члан 58.

(1) Скупштина Града има секретара Скупштине.

(2) Поступак избора секретара, статус, мандат, послови секретара и разрјешавање дужности, прописани су Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

#### Члан 59.

(1) Секретар Скупштине Града руководи Стручном службом Скупштине Града и одговара Скупштини Града за свој рад и за рад Стручне службе.

(2) Секретар Скупштине је главни и одговорни уредник Службеног гласника Града.

#### Члан 60.

(1) Секретар Скупштине, у сарадњи са предсједником Скупштине и градоначелником, припрема приједлог дневног реда и обезбеђује услове за рад Скупштине.

(2) Секретар пружа стручну помоћ предсједнику Скупштине, одговара за законитост рада Скупштине и врши друге послове утврђене Пословником Скупштине.

#### Члан 61.

(1) На приједлог Градоначелника, Скупштина Града бира, именује и разрјешава начелнике организационих јединица Градске управе, на вријеме трајања мандата Скупштине Града, у складу са законом.

(2) Начелник организационе јединице Градске управе руководи организационом јединицом и одговоран је за њен рад.

(3) За начелника организационе јединице Градске управе, може бити именовано лице које има високу стручну спрему, три године радног искуства у струци, ако посебним законом није другачије прописано и друге услове - утврђене законом и актом о организацији и систематизацији радних мјеста у Градској управи.

(4) Начелник организационе јединице у Градској управи, за свој рад, одговара Градоначелнику и Скупштини Града, у складу са законом.

#### 2. Градоначелник

#### Члан 62.

(1) Градоначелник је носилац извршне власти у Граду, руководи Градском управом Града и одговоран је за њен рад.

(2) Градоначелник заступа и представља Град.

#### Члан 63.

(1) Градоначелник се бира на период од четири године, непосредним изборима, у складу са изборним прописима.

(2) Престанак мандата Градоначелника и његов опозив прије истека спроводи се у складу са изборним прописима.

(3) У случају престанка мандата у складу са изборним прописима или трајне спријечености Градоначелника да обавља функцију, а преостало је више од годину дана мандата, расписују се нови избори у року од 60 дана.

#### Члан 64.

(1) Иницијативу за опозив Градоначелника може покренути 1/3 одборника или 10% бирача уписаных у бирачки списак Града.

(2) Иницијатива за опозив Градоначелника мора бити образложена.

(3) Скупштина Града дужна је да све иницијативе за опозив Градоначелника стави на дневни ред и - у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, донесе одлуку.

#### Члан 65.

(1) Ако Скупштина Града донесе одлуку о покретању поступка опозива Градоначелника, спроводи се поступак опозива - у складу са изборним прописима.

(2) Градоначелнику престаје мандат - ако се за његов опозив изјасни натполовична већина од броја бирача који су изашли на гласање за опозив.

(3) Ако Градоначелник не буде опозван, поступак поновног опозива не може се покренути прије истека рока од годину дана од дана изјашњавања бирача о његовом опозиву.

#### Члан 66.

(1) У случају престанка мандата Градоначелника Града прије истека времена, на које је изабран у складу са изборним прописима, замјеник Градоначелника обавља дужност Градоначелника до избора новог Градоначелника Града.

(2) Уколико замјеник градоначелника из било којег разлога буде спријечен да обавља дужност градоначелника Града, Скупштина Града ће изабрати вршиоца дужности замјеника Градоначелника на приједлог 1/3 одборника, до избора Градоначелника.

#### Члан 67.

(1) Надлежности Градоначелника су да:

1) Предлаже Статут;

2) Предлаже одлуке и друга општа акта Скупштини;

3) Израђује и подноси Скупштини на усвајање нацрт и приједлог буџета, финансијски извјештај, економски план, развојни план, инвестициони програм, просторни и урбанистички план и остале планске и регулаторне документе који се односе на коришћење и управљање земљиштем, укључујући и коришћење јавног земљишта;

4) Обавежштава Скупштину о свим питањима из надлежности јединице локалне самоуправе, њених права и обавеза;

5) Спроводи локалну политику у складу са одлукама Скупштине, извршава локални буџет и обезбеђује примјену одлука и других аката Скупштине;

6) Извршава законе и друге прописе Републике, града и општине чије је извршење повјерено јединици локалне самоуправе;

7) Доноси одлуку о оснивању градске, односно општинске управе;

8) Доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста градске, односно општинске управе;

9) Предлаже именовање и разрјешење начелника одјељења или службе;

10) Предлаже и доноси опште и појединачне акте о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања и врши и друге послове из области заштите и спасавања у складу са законом;

11) Реализује сарадњу јединице локалне самоуправе са другим јединицама локалне самоуправе, међународним и другим организацијама, у складу са одлукама и закључцима Скупштине и њених радних тијела;

12) Даје сагласност на статуте и друга општа акта предузећа и установа чији је оснивач јединица локалне самоуправе;

13) Подноси извјештај Скупштини о раду у органима предузећа која обављају комуналне дјелатности;

14) Подноси извјештај Скупштини о свом раду и раду градске, односно општинске управе;

15) Покреће иницијативу да се до одлуке надлежног суда обустави од извршења општи или појединачни акт Скупштине, ако сматра да је супротан Уставу и закону;

16) Закључује уговоре у име јединице локалне самоуправе, у складу са актима Скупштине;

17) Рјешава у другом степену по жалби на првостепена рјешења, уколико за рјешавање нису надлежни републички органи;

18) Доноси одлуке о располагању новчаним средствима на начин утврђен Статутом;

19) Одлучује о сукобу надлежности између градске, односно општинске управе и организација које врше послове од интереса за јединицу локалне самоуправе;

20) Одлучује о изузету службеног лица градске, односно општинске управе и

21) Обавља друге послове утврђене законом и Статутом.

(2) Градоначелник је одговоран за законитост свих аката које предлаже Скупштини.

#### Члан 68.

(1) Градоначелник има замјеника.

(2) Замјеник градоначелника замјењује Градоначелника у пословима које му он повјери, а у случају спријечености и одсуства Градоначелника, замјењује га у свим пословима.

(3) Замјеник градоначелника обавља своју дужност са статусом запосленог лица по основу рјешења о раду, на мандатни период утврђен изборним прописима.

(4) Замјеника градоначелника бира Скупштина Града, на приједлог Градоначелника, на начин и по поступку прописаном Пословником.

#### Члан 69.

(1) Замјеник градоначелника може бити разријешен дужности и прије истека мандата ако: поднесе оставку, ако због издржавања казне затвора мора бити одсутан са рада шест мјесеци или дуже, са даном ступања на издржавање казне, због дуге и тешке болести која га онемогућава да обавља дужност, због неморалног и недоличног понашања, због већих пропуста у раду или злоупотребе функције коју обавља и у другим случајевима, утврђеним законом.

(2) Приједлог за разрјешење замјеника градоначелника - Скупштини Града, може поднijети Градоначелник или 1/3 одборника, у писаној форми, са образложењем.

(3) Скупштина Града је дужна да одлучи о приједлогу за разрјешење у року од 30 дана од дана пријема приједлога.

(4) Скупштина Града је дужна, у року од 30 дана од дана разрјешења, да спроведе поступак избора новог замјеника градоначелника.

(5) Поступак разрјешења замјеника градоначелника уређује се Пословником.

#### Члан 70.

Градоначелник, самостално, утврђује структуру и организацију Градске управе у складу са критеријумима и принципима, прописаним законом.

#### Члан 71.

Актом о оснивању Градске управе Града, Градоначелник је дужан да обезбиједи примјену принципа ефикасности, дјелотворности и економичности и јавности рада органа Града у извршавању њихових надлежности.

### IV МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ ОРГАНА ГРАДА

#### Члан 72.

Међусобни односи Скупштине Града и Градоначелника заснивају се на принципима међусобног уважавања и сарадње, уз појединачну одговорност за остваривање властитих надлежности и заједничку одговорност за развој и функционисање Града.

#### Члан 73.

(1) Градоначелник је дужан да редовно информише Скупштину Града о остваривању политике Града, да одговара на одборничка питања и иницијативе на начин и у роковима утврђеним овим статутом и Пословником о раду Скупштине Града.

(2) Скупштина је дужна да размотри приједлоге аката, односно извјештаје и информације које поднесе Градоначелник, и о њима се изјасни у роковима утврђеним Статутом и Пословником.

### V – ИМОВИНА И ФИНАНСИРАЊЕ ГРАДА

#### Члан 74.

(1) Имовину Града чине непокретне и покретне ствари, новчана средства и имовинска права, у складу са законом.

(2) О стицању и располагању правима на непокретностима одлучује Скупштина Града.

(3) О стицању и располагању покретном имовином и новчаним средствима одлучује Градоначелник, у складу са законом и актима Скупштине Града.

(4) Органи Града дужни су да управљају и располажу имовином Града у општем и заједничком интересу грађана и локалне заједнице као цјелине, са пажњом доброг домаћина и привредника, у складу са законом и овим статутом.

#### Члан 75.

За обављање послова утврђених Уставом, законом и овим статутом, Граду припадају приходи одређени законом.

#### Члан 76.

(1) Град има буџет који представља процјену буџетских средстава и буџетских издатака за једну фискалну годину и саставни је дио јединственог буџетског система у Републици Српској.

(2) Буџетска средства Града су буџетски приходи и други примици, а буџетске издатке чине буџетски расходи и други издаци, укључујући и отплату дугова.

(3) Буџетски приходи, као дио буџетских средстава Града су:

1) Средства из расподјеле са рачуна јавних прихода Републике Српске, у складу са законом и

2) Властити приходи Града које чине:

1. Приходи остварени од пореза, такса, накнада и других прихода, у складу са законом;

2. Приходи остварени од такса, накнада, које Град прописује у складу са законом;

3. Приходи од имовине и имовинских права Града;

4. Приходи које Град оствари по основу повјерених послова;

5. Приходи од самодоприноса и

6. Приходи од новчаних казни, изречених у прекрајном поступку, утврђеним актима Града и остали законом утврђени приходи.

#### Члан 77.

(1) Корисници средстава буџета Града, чији је оснивач Град дужни су да Скупштини Града поднесу годишњи извештај о свом раду, остваривању програма рада и коришћењу средстава буџета.

(2) Законски корисници средстава буџета Града дужни су, на захтјев органа Града, да поднесу извештај о свом раду и о коришћењу средстава буџета.

#### Члан 78.

(1) Буџет Града доноси се за календарску годину по утврђеном буџетском календару у складу са законом.

(2) Ако Скупштина Града не донесе одлуку о усвајању буџета у складу са буџетским календаром, доноси одлуку о привременом финансирању, у складу са законом.

(3) Одлуку из става 2. овог члана доноси Скупштина Града, на приједлог Градоначелника.

#### Члан 79.

(1) Градоначелник утврђује Нацрт буџета Града и обезбеђује спровођење јавне расправе о том нацрту.

(2) Приједлог буџета градоначелник подноси Скупштини Града на усвајање, у складу са законом.

#### Члан 80.

(1) Градоначелник обезбеђује извршење буџета Града, у складу са законом и одлукама Скупштине Града.

(2) Градоначелник подноси Скупштини Града извјештаје о извршењу буџета, у роковима и на начин предвиђен законом.

(3) Извјештај о извршењу буџета разматра и усваја Скупштина Града, у складу са законом.

### VI – АКТИ ОРГАНА ГРАДА

#### Члан 81.

Органи Града, у вршењу послова из своје надлежности, доносе: Статут, Пословник, одлуке, правилнике, наредбе, рјешења, упутства, закључке, препоруке и резолуције, стратегије, планове и програме.

#### Члан 82.

Скупштина Града доноси: Статут, Пословник, одлуке, програме, наредбе, рјешења, закључке, препоруке и резолуције, стратегије, планове и програме.

#### Члан 83.

Градоначелник - у вршењу послова доноси: одлуке, правилнике, наредбе, упутства, рјешења и закључке, планове и програме.

#### Члан 84.

(1) Приједлог за доношење акта из надлежности Скупштине Града подноси Градоначелник, сваки одборник, радна тијела Скупштине и 10% бирача или 1000 бирача са подручја града.

(2) Иницијативу за доношења акта из надлежности органа града могу покренути грађани и удружења грађана, у складу са поступком предвиђеним законом којим је уређена грађанска иницијатива.

#### Члан 85.

(1) Одлуке и друга општа акта Скупштине Града и Градоначелника објављују се у Службеном гласнику Града Бања Лука, а ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, осим ако из нарочито оправданих разлога није предвиђено да раније ступе на снагу.

(2) Одлуке и друга општа акта органа Града не могу имати повратно дејство.

(3) У Службеном гласнику Града, осим одлука и других општих аката, објављују се: аутентична тумачења аката органа Града, одлуке Уставног суда које се односе на законитости аката органа Града, програми и планови од интереса за информисање грађана, одлуке о изборима и именовањима, акти о располагању некретнинама на територији града, те други акти - када о томе одлуче органи Града.

#### Члан 86.

Секретар Скупштине је дужан да, у року од 15 дана од дана објављивања Службеног гласника Града Бања Лука, Службени гласник Града Бања Лука достави, Министарству управе и локалне самоуправе.

### VII – ЈАВНОСТ РАДА

#### Члан 87.

(1) Рад органа Града је јаван.

(2) Органи Града дужни су да упознају јавност о обављању послова из свог дјелокруга и извјештавају о свом раду - путем средстава јавног информисања или на други прикладан начин.

(3) Начини обављања јавности о раду органа Града - утврдиће се посебним актима органа Града.

### Члан 88.

(1) Службена саопштења и изјаве за средства јавног информисања дају:

- 1) Предсједник Скупштине о раду Скупштине Града и
- 2) Градоначелник - о раду извршне власти у Граду.

(2) Предсједник Скупштине Града и градоначелник могу овластити и друга лица за давање службених саопштења о раду органа Града.

### Члан 89.

Јавност рада органа Града обезбеђује се кроз слободу приступа информацијама свим физичким и правним лицима, у складу са законом.

### Члан 90.

(1) Сједнице Скупштине Града и њених радних тијела су јавне, ако законом није другачије предвиђено.

(2) Средствима јавног информисања достављају се позиви и материјали за сједнице Скупштине Града, као и посебно припремљени материјали за сједнице или друге јавне дogaђаје које организују органи Града, ради информисања јавности.

(3) Сједницама Скупштине Града могу присуствовати представници средстава јавног информисања, организација и удружења као и заинтересовани грађани, на начин и под условима прописаним Пословником о раду Скупштине Града.

(4) Изузетно, сједница Скупштине Града може се одржати без присуства јавности, на начин прописан Пословником Скупштине Града.

### Члан 91.

(1) Правна и физичка лица имају право подношења приговора и притужби на рад органа Града као и на неправilan однос службеника Градске управе, када им се обраћају ради остваривања својих права, интереса или извршавања дужности.

(2) Органи Града посебним актима уређују поступак по приговорима и притужбама, у складу са законом и овим статутом.

(3) На поднесене приговоре и притужбе Градоначелник је дужан да достави одговор у року од 30 дана од дана подношења приговора или притужбе.

(4) Приговоре и притужбе на рад градоначелника разматра Скупштина Града и о томе заузима став.

### Члан 92.

(1) Градоначелник путем својих аката организује службу за информисање јавности о раду органа Града.

(2) Актима Градоначелника из става 1. овог члана уређују се дужности службеника за информисање као и других учесника у прикупљању, достави и објављивању службених информација.

(3) У просторијама органа Града успоставља се посебан пункт за информисање јавности, за дистрибуцију информативних материјала и пружање помоћи грађанима у остваривању њихових права.

### Члан 93.

(1) На објектима у којима су смјештени органи Града мора бити истакнут назив органа.

(2) На прикладним мјестима у објектима мора бити истакнут распоред просторија органа Града.

(3) На улазу у службене просторије морају бити истакнута лична имена функционера, службеника и намјештеника и ознака послова које обављају.

## VIII – УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

### Члан 94.

Облици непосредног учешћа грађана у локалној самоуправи су:

- 1) Референдум;
- 2) Збор грађана;
- 3) Грађанска иницијатива;
- 4) Мјесна заједница;
- 5) Сати грађана у Скупштини и
- 6) Други облици учешћа.

### Члан 95.

Грађани, непосредно учествујући у локалној самоуправи, одлучују о:

- 1) Изградњи комуналних објеката, начину обезбеђивања финансијских средстава за изградњу тих објеката и о начину коришћења и управљања тим објектима;
- 2) Покретању иницијативе за доношење и измену прописа и општих аката из надлежности локалне заједнице;
- 3) Упућивању препорука и приговора на рад органа локалне самоуправе и
- 4) Покретању иницијативе за издвајање из састава Града и припајање насељених мјesta у састав Града или другу територијалну промјену, у складу са законом, и о другим питањима, у складу са законом и овим статутом.

### 1) Референдум

### Члан 96.

Скупштина Града може расписати референдум - ради претходног изјашњења грађана о питањима из надлежности Града, утврђених законом и овим статутом.

### Члан 97.

Приједлог за расписивање референдума могу поднијети: једна трећина одборника, Градоначелник или најмање 3.000 бирача уписаных у бирачки списак Града.

### Члан 98.

Скупштина Града доноси одлуку о расписивању референдума већином гласова од укупног броја одборника.

### Члан 99.

(1) Поступак о спровођењу референдума и органи за спровођење референдума утврђени су Законом о референдуму и грађанској иницијативи.

(2) Одлука донесена на референдуму - објављује се у Службеном гласнику Града Бањалука.

## **2) Збор грађана**

### **Члан 100.**

(1) На збору, грађани могу расправљати о свим питањима из дјелокруга самосталних послова Града, иницирати и предлагати начине рјешавања одређених питања и доношење аката из дјелокруга Скупштине Града.

(2) Збор грађана се одржава за подручје мјесне заједнице.

### **Члан 101.**

(1) Збор грађана може сазвати Градоначелник, предсједник Скупштине Града и предсједник Савјета мјесне заједнице.

(2) Предсједник Савјета мјесне заједнице дужан је да сазове збор грађана - на писмени захтјев најмање 5% бирача који имају пребивалиште на подручју мјесне заједнице за коју се збор грађана сазива.

### **Члан 102.**

Сазивање и начин рада збора грађана утврдиће се посебном одлуком Скупштине Града.

### **Члан 103.**

(1) Закључци - донесени на збору грађана, достављају се органима Града и институцијама на које се односе.

(2) Надлежни органи, из претходног става дужни су размотрити закључке са збора грађана и о свом ставу, односно предузетим мјерама, обавијестити збор грађана, најкасније у року од 60 дана, од дана пријема закључка.

## **3) Грађанска иницијатива**

### **Члан 104.**

(1) Грађани могу путем грађанске иницијативе иницирати доношење и измену општих аката из надлежности Скупштине Града и подносити друге приједлоге за рјешавање питања из надлежности органа Града.

(2) Иницијатива из претходног става мора да садржи најмање 1000 потписа грађана у бирачки списак Града.

(3) Грађанска иницијатива подноси се у форми, по поступку и начину утврђеном Законом о референдуму и грађанској иницијативи.

(4) Скупштина Града дужна је донијести одлуку о достављеној грађанској иницијативи, најкасније у року од 60 дана од дана пријема исте.

### **Члан 105.**

(1) Сваки грађанин или удружење грађана има право упућивати органима Града представке и притужбе и давати приједлоге за рјешавање одређених питања из њиховог дјелокруга.

(2) Органи из претходног става дужни су, у року од 30 дана од дана подношења представке, притужбе или приједлога, дати одговор подносиоцима.

## **4) Мјесна заједница**

### **Члан 106.**

(1) Мјесна заједница се образује одлуком Скупштине Града, за подручје на којем постоји интерес становника, које представља територијалну и функционалну цјелину, а на којем постоји међусобна повезаност грађана и могућност остваривања заједничких интереса и потреба.

(2) Одлуком из претходног става утврђују се: назив, подручје и послови које врши мјесна заједница и друга питања од значаја за рад мјесне заједнице.

(3) Нацрт одлуке из претходног става, доставља се на јавну расправу по поступку, прописаном Пословником Скупштине Града.

(4) Мјесна заједница нема својство правног лица.

### **Члан 107.**

У мјесним заједницама, на подручју града, грађани своје потребе и интересе задовољавају и остварују у складу са законом.

### **Члан 108.**

Иницијативу за оснивање мјесне заједнице могу поднijести најмање 10% грађана који имају пребивалиште на подручју насељеног мјеста, односно насељених мјеста за која се предлаже оснивање нове мјесне заједнице или најмање 1/3 одборника Скупштине Града или Градоначелник.

### **Члан 109.**

(1) Иницијатива за оснивање мјесне заједнице, обавезно садржи:

1) Податке о подручју за које се предлаже оснивање мјесне заједнице, границе мјесне заједнице, број становника и друго;

2) Начин на који се предлаже оснивање мјесне заједнице и

3) Разлоге због којих се предлаже оснивање мјесне заједнице.

(2) Иницијатива из става 1. мора да буде образложена и да садржи и друге податке који ће омогућити да се о покренутој иницијативи, у утврђеном поступку, донесе одлука.

### **Члан 110.**

(1) Предсједник Савјета мјесне заједнице је дужан да у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, сазове збор грађана, ради одлучивања о покренутој иницијативи.

(2) Збор грађана може пуноважно одлучивати о иницијативи за образовање мјесне заједнице ако је на збору присутно:

1) У мјесној заједници која има до 3.000 бирача – најмање 150 бирача;

2) У мјесној заједници која има од 3.000 до 10.000 бирача – најмање 250 бирача и

3) У мјесној заједници која има преко 10.000 бирача – најмање 350 бирача.

(3) О иницијативи из претходног става гласа се јавно – на збору грађана, а иницијатива је прихваћена ако се за исту изјасни већина од укупног броја присутних на збору грађана.

(4) Уколико је иницијативом предложено оснивање нове мјесне заједнице, која би својим обухватом захватила границе сусједних мјесних заједница, о иницијативи се изјашњавају грађани мјесних заједница које су обухваћене иницијативом.

### **Члан 111.**

(1) Збор грађана доноси одлуку о прихвату иницијативе, коју доставља Скупштини Града на разматрање.

(2) Скупштина Града је дужна да, у року од 60 дана од дана пријема одлуке о прихвату иницијативе, исту размити у погледу постојања услова за оснивање мјесне заједнице.

(3) Уколико Скупштина Града заузме став да су испуњени услови за оснивање, мјесне заједнице, доноси одлуку о прихвату иницијативе за оснивање мјесне заједнице.

(4) Ако Скупштина Града заузме став да не постоје услови за оснивање мјесне заједнице, о томе ће обавијестити збор грађана, као подносиоца.

## Члан 112.

(1) Мјесна заједница има Савјет.

(2) Савјет мјесне заједнице има предсједника, кога бирају чланови Савјета натполовичном већином гласова од укупног броја чланова.

(3) Мандат Савјета траје 4 године.

(4) Број чланова Савјета је сљедећи:

1) За мјесне заједнице до 1.000 регистрованих бирача – пет чланова;

2) За мјесне заједнице од 1.000 – 5.000 регистрованих бирача - седам чланова;

3) За мјесне заједнице од 5.000 – 10.000 регистрованих бирача – девет чланова и

4) За мјесне заједнице преко 10.000 регистрованих бирача – једанаест чланова.

## Члан 113.

Савјет мјесне заједнице бирају бирачи уписаны у бирачки списак, који имају пребивалиште на подручју мјесне заједнице, на зборовима грађана, тајним гласањем, у складу са Изборним законом Републике Српске и Упутством Републичке изборне комисије.

## Члан 114

(1) Збор грађана мјесне заједнице може бирати чланове Савјета тајним гласањем, ако је на збору присутно:

1) У мјесној заједници до 1.000 регистрованих бирача – најмање 30 бирача;

2) У мјесној заједници од 1.000 – 3.000 регистрованих бирача – најмање 50 бирача;

3) У мјесној заједници која има од 3.000 – 10.000 регистрованих бирача – најмање 75 бирача и

4) У мјесној заједници која има преко 10.000 регистрованих бирача – најмање 100 бирача.

(2) За чланове Савјета, изабрани су кандидати који су добили највећи број гласова бирача који су гласали на збору грађана за избор чланова Савјета.

## Члан 115.

Органи за спровођење избора су:

1) Градска изборна комисија и

2) Бирачки одбори.

## Члан 116.

(1) Одлуку о расписивању избора за Савјете мјесних заједница доноси Скупштина Града.

(2) Избори за Савјет мјесне заједнице одржавају се најкасније 90 дана од конституисања органа Града Бања Лука у складу са изборним прописима.

## Члан 117.

Мандат предсједника односно члана Савјета престаје:

- 1) На лични захтјев;
- 2) Истеком мандата;
- 3) Одјавом пребивалишта;
- 4) Ако је правоснажном одлуком лишен пословне способности;
- 5) Смрћу;
- 6) Разрјешењем и
- 7) Опозивом Савјета.

## Члан 118.

(1) Предсједник, односно члан Савјета може бити разријешен дужности и прије истека мандата, ако дуже вријеме не учествује у раду Савјета, због дужег одсуства усљед дуге и тешке болести, неморалног и недоличног понашања, ако правоснажном пресудом буде осуђен на казну затвора за кривично дјело или због злоупотребе приликом обављања послова.

(2) Савјет може бити опозван ако у дужем временском периоду не врши своје дужности или ако их врши на начин супротан интересима грађана.

(3) Поступак разрјешења и опозива Савјета регулише се посебном одлуком Скупштине.

## Члан 119.

(1) Ако предсједнику или члану Савјета престане мандат прије истека времена на које је изабран, члан Савјета постаје сљедећи кандидат са предложене листе кандидата који је добио највећи број гласова приликом избора члanova Савјета, ако изборним прописима није другачије предвиђено.

(2) Ако је опозван Савјет, Скупштина Града расписује пријевремене изборе за савјет, ако изборним прописима није другачије предвиђено.

## Члан 120.

(1) Средства за финансирање рада мјесних заједница обезбеђују се у буџету Града.

(2) Поред средстава из става 1. овог члана, средства за финансирање мјесне заједнице могу бити:

- 1) Средства грађана која се обезбеђују самодоприносом;
- 2) Додијељена средства заинтересованих привредних друштава и других организација и институција;
- 3) Донације и поклони;
- 4) Лично учешће грађана мјесне заједнице и
- 5) Други законити извори.

## Члан 121.

Савјет обавља сљедеће послове:

1) Предлаже план развоја мјесне заједнице у складу са плановима развоја Града;

2) Доноси програм мјера и активности за реализацију планова и програма развоја мјесних заједница;

3) Стара се о извршењу одлука које донесу грађани на зборовима грађана;

4) Утврђује листу приоритета за изградњу комуналних објеката и комуналне инфраструктуре, на основу одлуке коју грађани донесу на збору грађана;

5) Покреће иницијативе за изградњу и одржавање комуналне инфраструктуре и комуналних објеката те обезбеђује услове за унапређење и побољшање услова живота у области заштите животне средине, културе, образовања, спорта, социјалне и здравствене заштите

становништва и свим другим областима од заједничког интереса за мјесно становништво;

6) Учествује и носилац је активности за спровођење хуманитарних акција на подручју мјесне заједнице;

7) Управљање средствима којима располаже мјесна заједница и утврђује приоритете коришћења средстава добијених по основу донација и поклона;

8) Подноси извјештај збору грађана о свом раду и раду мјесне заједнице и

9) Друге послове утврђене законом, овим статутом и одлукама Скупштине Града.

### Члан 122.

Стручне и административне послове за потребе органа мјесне заједнице, обавља Градска управа Града.

### Члан 123.

(1) Надзор над радом Савјета мјесних заједница врши организациона јединица Градске управе која обавља послове опште управе.

(2) У вршењу надзора, организациона јединица из става 1. овог члана је овлашћена да захтијева достављање извјештаја и информација о раду Савјета, да указује на проблеме, да захтијева рјешавање и предлаже начине рјешавања одређених или спорних питања која се појављују у раду Савјета, да израђује и подноси извјештаје, информације и приједлоге за предузимање одговарајућих мјера за унапређење рада мјесних заједница и да врши друге послове у складу са законом, овим статутом и актима органа Града.

### Члан 124.

Јавна расправа обавезно се спроводи о Нацрту Статута Града, Нацрту Одлуке о буџету, Плану развоја, Нацрту урбанистичких и регулационих планова, као и о другим актима које Скупштина Града упути на јавну расправу.

### Члан 125.

Ближе одредбе о спровођењу јавне расправе регулисаће се Пословником Скупштине Града.

## IX – САРАДЊА ГРАДА СА ДРУГИМ СУБЈЕКТИМА

### Члан 126.

(1) У обављању послова локалне самоуправе, Град остварује сарадњу са другим градовима и општинама, а првенствено са сусједним општинама.

(2) Сарадња из претходног става планира се и остварује у пословима који су од заједничког интереса.

### Члан 127.

(1) Град се може удружити у Савез општина и градова Републике Српске ради унапређења и заштите интереса Града, о чему одлуку доноси Скупштина Града.

(2) Одлуком из претходног става, утврђују се циљеви удружила, начин остваривања тих циљева и друга питања од значаја за рад Савеза.

### Члан 128.

(1) Град може приступити домаћим и међународним удружењима локалних заједница и сарађивати са јединицама локалне самоуправе у Федерацији БиХ и у другим државама, у складу са Законом.

(2) Одлуку о приступању, односно остваривању сарадње из претходног става, доноси Скупштина Града.

(3) На основу одлуке из претходног става, Градоначелник потписује споразум, протокол или повељу о сарадњи, односно партнерству.

### Члан 129.

(1) Градоначелник реализује сарадњу Града са другим јединицама локалне самоуправе, међународним и другим организацијама, у складу са овим статутом, одлукама и закључцима Скупштине Града и њених одговарајућих радних тијела.

(2) Предсједник Скупштине Града остварује парламентарну сарадњу са другим јединицама локалне самоуправе, међународним и другим организацијама, у складу са овим статутом, актима Скупштине Града и њених одговарајућих радних тијела.

(3) Органи Града могу остваривати сарадњу и са другим субјектима, као што су вјерске заједнице, удружења грађана и други.

## X – ПОСТУПАК ЗА ДОНОШЕЊЕ И ПРОМЈЕНУ СТАТУТА ГРАДА

### Члан 130.

(1) Статут Града доноси Скупштина Града, већином гласова од укупног броја одборника.

(2) Статут Града се мијења статутарном одлуком или доношењем новог Статута.

### Члан 131.

(1) Иницијативу за промјену Статута може поднijети сваки одборник Скупштине Града, предсједник Скупштине Града и стално радно тијело Скупштине, у чијем су дјелокругу статутарна питања.

(2) Иницијатива се подноси, у писаном облику, са образложењем.

### Члан 132.

Приједлог за доношење, измјене и допуне Статута, могу поднijети Градоначелник, најмање 1/3 одборника Скупштине Града и 1500 бирача са подручја града. Приједлог Статута или Одлуке о промјени Статута утврђује Градоначелник и доставља Скупштини Града на одлучивање.

### Члан 133.

Ако Скупштина Града не прихвати приједлог за промјену Статута, исти се не може ставити на дневни ред Скупштине, прије истека 6 мјесеци од дана закључења расправе о приједлогу промјене Статута.

## XI – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 134.

Након ступања на снагу Статута Града, органи Града су дужни да усагласе све прописе, са одредбама овог статута у року од 3 мјесеца.

### Члан 135.

Ступањем на снагу овог статута, престаје да важи Статут Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 25/05, 17/12, 20/14, 39/16 и 26/17).

**Члан 136.**

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Града Бања Лука.

Број: 07-013-197/18.

ПРЕДСЈЕДНИК  
СКУПШТИНЕ ГРАДА  
**Зоран Талић, с.р.**